

REPUBLIKA SLOVENIJA DRŽAVNI ZBOR

POSLANSKI SKUPINI ZARES IN LDS

Ljubljana, 3. februar 2010

ODBOR ZA OBRAMBO
predsednik
gospod Jožef Jerovšek

ZADEVA : ZAHTEVA ZA SKLIC NUJNE SEJE

Spoštovani,

na podlagi drugega odstavka 48. člena Poslovnika DZ v poslanskih skupinah ZARES in LDS zahtevamo, da se skliče nujna seja Odbora DZ RS za obrambo z naslednjo točko dnevnega reda:

»Sodelovanje Slovenske vojske v operaciji ISAF v Afganistanu«.

Obrazložitev sklica nujne seje:

Ministrica za obrambo naj bi 2.2.2010 prejela odstopno izjavo državnega sekretarja na ministrstvu. Razlog za odstop državnega sekretarja na ministrstvu za obrambo naj bi bila po navedbah nekaterih medijev nesoglasja z ministrico in vodstvom Slovenske vojske. Časnik Delo pa danes poroča, da naj bi odstopni izjavi podala tudi eden od svetovalcev ministrice in generalni sekretar ministrstva. Vsi trije se po poročanju medijev niso strinjali s tem, da bi Republika Slovenija v Afganistan poslala tudi helikoptersko enoto z vojniki. Za to naj bi se namreč odločili v Slovenski vojski.

V poslanski skupini ZARES in LDS smo nad navedbami medijev zaskrbljeni, saj smo pred kratkim od pristojnih organov zahtevali odgovor na poročanje medijev o napovedih poveljnika sil Slovenske vojske Alana Gederja, da bodo naši vojniki leta 2012 v operativne mirovniške organizacije v Afganistanu vključili tudi svojo helikoptersko enoto in da helikopterje AS 532 AL Cougar v ta namen že nadgrajujejo, kar pomeni, da bodo dobili balistično zaščito pred izstrelki.

Minister za zunanje zadeve Samuel Žbogar je seji odbora za zunanjo politiko 20.1.2010 zanimal poročanje medijev, da bo Republika Slovenija v Afganistan poslala svojo letalsko enoto (helikopterje) oziroma da bi vlada sprejela omenjeno odločitev ali sploh razmišljala o tem. Poudaril je, da so bile vse dosedanje odločitve Republike Slovenije o sodelovanju Slovenske vojske v operaciji ISAF v Afganistanu

obravnane tudi na pristojnih delovnih telesih v državnem zboru. Dodal je tudi, da je omenjeno poročanje medijev zanikalo tudi ministrstvo za obrambo. Kmalu zatem smo ob poročanju medijev o vaji Slovenske vojske na Počku ponovno spremljali informacije o sodelovanju letalske enote v Afganistanu,

Opozorili bi radi na dejstvo, da Slovenija v tem trenutku v Afganistanu sodeluje z 69 vojaki, ki sodelujejo v italijanski Operativni skupini za mentorstvo in povezavo (OMLT). Že konec leta 2010 pa naj bi bilo slovensko sodelovanje v operaciji Isaf preoblikovano v samostojno OMLT, podprto s funkcionalnimi strokovnjaki in civilno razvojno pomočjo. Sklep o nameri o prevzemu odgovornosti Republike Slovenije za vodenje Operativne skupine za mentorstvo in povezavo (OMLT) v okviru sil ISAF v Afganistanu je 17.12.2010 podprl tudi odbor za obrambo. Gre za namero, da Republika Slovenija prevzame lastni OMLT, v katerem bi bilo okoli 90 slovenskih vojakov, urili pa bi bataljon afganistanske vojske, ki šteje okoli 500 do 600 vojakov. Gre za pomoč pri urjenju vojakov oz. enote in za sistem mentoriranja, ko vojaški inštruktorji svetujejo in pomagajo častnikom afganistanske vojske pri sprejemanju odločitev in poveljevanju. Slovenski vojaki bodo po novem lahko sodelovali v vseh fazah urjenja vojske. Doslej so namreč imeli omejitve sodelovanja z enoto afganistanske vojske tudi na terenu, izven vojašnice. Slednje pa bo posledično povečalo tudi njihovo ogroženost.

V poslanskih skupinah ZARES in LDS smo omenjeni sklep podprli, a le na podlagi nedvoumnih zavez, da:

- se obseg in delovanje kontingenta Slovenske vojske v ISAF opredeli skladno z realnimi zmogljivostmi Slovenske vojske (da ne bomo pošiljali dodatnih vojakov) in tako, da varnost pripadnikov Slovenske vojske ne bo ogrožena;
- da Republika Slovenija oziroma vlada aktivno pristopi k sooblikovanju strategije, ki naj omogoči prenos odgovornosti za razmere v Afganistanu na afganistanske oblasti in varnostne sile ter določi rok za umik kontingenta Slovenske vojske iz Afganistana.

Že omenjena napoved poveljnika sil Slovenske vojske Alana Gederja in razlogi za odstop državnega sekretarja na ministrstvu za obrambo so v očitnem nasprotju s sklepom vlade in napovedmi ter pojasnili ministrstva za obrambo in ministrstva za zunanje zadeve. Prepričani smo, da je to stvar politične odločitve, ali in kako ter kje bo Slovenska vojska svoje zmogljivosti uporabila. Vojaški vrh pač o tem odločati ne more. Za takšnimi odločitvami mora stati najvišji politični vrh - vlada in državni zbor.

Poleg tega se je ta koalicija že večkrat zavezala, da bo Republika Slovenija okrepila politično in civilno-razvojno dimenzijo sodelovanja v mednarodnih operacijah - v ta namen je sprejela tudi strategijo.

PREDLOGI SKLEPOV ZA ODLOČANJE NA SEJI KOMISIJE:

1. Odbor DZ RS za obrambo poziva Vlado Republike Slovenije in pristojni ministrstvi za obrambo in zunanjo politiko v zvezi z sodelovanjem Slovenske vojske v mednarodnih operacijah in misijah, da za vsako spremembo v zvezi z napotitvami vojakov v mednarodne operacije in misije tako glede števila in obsega nalog, zagotovi odgovornost Vlade, pristojnih ministrstev in Državnega zbora, ki naj bo v

skladu z njihovimi z ustavo določenim položajem, in ki bo udeležbi v mednarodnih operacijah in misijah zagotovila čimširšo politično podporo in legitimnost.

Poslansko skupino ZARES bo na obravnavi predlagane točke na seji Odbora zastopal poslanec Franco Juri. Poslansko skupino LDS bo na obravnavi predlagane točke na seji Odbora zastopal poslanec Anton Anderlič.

POSLANSKA SKUPINA ZARES

POSLANSKA SKUPINA LDS

Cveta Zalokar Oražem

mag. Borut Sajovic